

Przedmowa

Ustawa z 15.12.2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, opublikowana w Dzienniku Ustaw poz. 2486, w pierwotnym kształcie ma wejść w życie w pełnym zakresie 23.2.2018 r.

Ustawa implementuje do polskiego systemu prawnego postanowienia dyrektywy (UE) 2016/97 (dyrektywa IDD). Dyrektywa IDD weszła w życie 23.2.2016 r., a do 23.2.2018 r. państwa członkowskie miały dokonać jej transpozycji i stosować zawarte w niej przepisy, jak określono w art. 42 dyrektywy. W związku z tym od 23.2.2018 r. dystrybutorzy ubezpieczeń byłiby zobowiązani do przestrzegania nowych przepisów.

W dniu 21.9.2017 r. Komisja przyjęła dwa rozporządzenia delegowane uzupełniające dyrektywę w sprawie dystrybucji ubezpieczeń w odniesieniu do wymogów w zakresie nadzoru nad produktem i zarządzania nim nałożonych na zakłady ubezpieczeń i dystrybutorów ubezpieczeń (rozporządzenie w sprawie nadzoru nad produktem i zarządzania nim) oraz w odniesieniu do wymogów informacyjnych i zasad prowadzenia działalności mających zastosowanie do dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (rozporządzenie w sprawie informacji i działalności w odniesieniu do produktów inwestycyjnych). W toku kontroli procesu wdrażania dyrektywy IDD Parlament Europejski wskazał, że branża może potrzebować więcej czasu na wdrożenie zmian technicznych i organizacyjnych niezbędnych do zastosowania się do rozporządzeń delegowanych. W efekcie Parlament Europejski zwrócił się do Komisji o przyjęcie wniosku ustawodawczego ustalającego datę rozpoczęcia stosowania na dzień 1.10.2018 r., ale nie zwrócił się o przesunięcie terminu transpozycji dyrektywy (UE) 2016/97. Szesnaście państw członkowskich poparło wnioski Parlamentu Europejskiego, a następnie zwróciło się o przedłużenie okresu transpozycji do co najmniej 1.10.2018 r.

Zdaniem Parlamentu Europejskiego i szeregu państw członkowskich przesunięcie daty rozpoczęcia stosowania umożliwi branży ubezpieczeniowej, do której należą małe podmioty, takie jak jednoosobowe firmy dystrybucyjne i firmy oferujące ubezpieczenia na niewielką skalę, m.in. lepsze przygotowanie do prawidłowego i skutecznego wdrożenia dyrektywy w sprawie dystrybucji ubezpieczeń z pełną znajomością obu rozporządzeń delegowanych i obowiązujących krajowych środków transpozycji, co zapewni wszystkim zainteresowanym pewność prawa.

W wyniku inicjatywy Parlamentu Europejskiego – Komisja Europejska w dniu 20.12.2017 r. opublikowała propozycję nowelizacji IDD. Przesuwa

Przedmowa

ona – do dnia 1.10.2018 r. – termin, od którego państwa członkowskie mają stosować przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z dyrektywą w sprawie dystrybucji ubezpieczeń. Tym samym został zainicjowany unijny proces legislacyjny, odbywający się w trybie zwykłej procedury ustawodawczej. Obejmuje ona zaangażowanie Komisji Europejskiej, parlamentów narodowych, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego (EKE-S), Rady oraz Parlamentu Europejskiego.

Komisja Europejska zwróciła się do parlamentów narodowych o przekazanie swoich stanowisk przed końcem zwyczajowego ośmioletniego okresu oraz, jeśli to możliwe, potwierdzenie do dnia 19.1.2018 r., że nie zamierzają przesyłać uzasadnionej opinii. W optymistycznym wariantcie, przy pozytywnej opinii wszystkich ww. podmiotów, zmiany mogą być przyjęte po pojedynczym czytaniu w Parlamencie Europejskim i Radzie.

Rzeczpospolita Polska nie wniosła sprzeciwu wobec tego projektu. Zgodnie z oficjalnym stanowiskiem RP, przesunięcie wejścia w życie dyrektywy 2016/97 dałoby możliwość lepszego przygotowania sektora ubezpieczeniowego oraz organu nadzoru do wdrożenia dyrektywy do krajowego porządku prawnego. Rząd RP popiera cele i rozwiązania zawarte w dyrektywie 2016/97, które mają w szczególności charakter prokonsumencki. Mając jednak na uwadze zapewnienie odpowiedniego *vacatio legis* na wdrożenie przewidzianych rozwiązań, zasadne wydaje się niewyrażanie sprzeciwu w przedmiocie odroczenia rozpoczęcia stosowania dyrektywy 2016/97 oraz odpowiednich rozporządzeń delegowanych. W ocenie Rządu RP decyzja odnośnie do przyjęcia projektowanego aktu prawnego powinna zostać podjęta możliwie szybko, ze względu na konieczność dokonania odpowiednich zmian legislacyjnych w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń przed jej pierwotnym terminem wejścia w życie, tj. przed 23.2.2018 r.

Przyjęcie dyrektywy zmieniającej termin rozpoczęcia stosowania dyrektywy 2016/97 będzie skutkowało koniecznością nowelizacji ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, przede wszystkim poprzez zmianę terminu jej wejścia w życie o siedem miesięcy.

Polski ustawodawca, równoległe do procedury na poziomie unijnym, postanowił rozpocząć pracę nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń. W konsekwencji w dniu 23.1.2018 r. do Sejmu wpłynęła propozycja nowelizacji (Druk sejmowy Nr 2207). Projekt ustawy zakłada przesunięcie jej stosowania na dzień 1.10.2018 r., jak również dokonanie korekty niektórych przepisów ustawy poprzez zmianę błędnych odesłań zawartych w art. 62 ust. 2 pkt 1, art. 68 ust. 3–5 oraz art. 106 ust. 5

Przedmowa

Z uwagi na to, że do dnia przekazywania komentarza do druku nie był znany ostateczny wynik prac legislacyjnych, zarówno treść komentarza, jak i samej DystrybUbezpieczU należy czytać z uwzględnieniem ewentualnej zmiany daty wejścia w życie komentowanych przepisów.

r.pr. Piotr Czublun

Warszawa, styczeń 2018 r.